SOVETTEZLƏN VI OKRUZNƏJ SJEZD

Proletarijjez вьd mu vəlis, əluvkəj!

VEŢIKƏJ PROŢETARSKƏJ REVOŢUCIJALIŞ XIX GODOVŞINA MOSKVAЬN PRAZNUJTƏM.

TOM BOŢŞEVIK

(МОЛОДОЙ БОЛЬШЕВИК)

VLKSM Okruzkomlən da Kudьinkarskəj VLKSM rajkomlən gazet

№ 75 (408) Nojabr 21 lun 1936 god

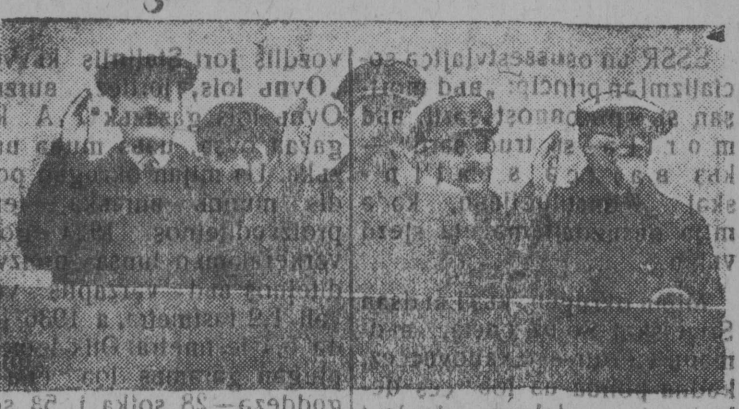

ŞNIMOK VIЬLЬN: (veşkьtlanşan sulgalanə) jorttez Kalinin, Kaganovis, Stalin, Mikojan, Molotov.

Okrugьn uзaliş oţirəs kuţturno-вьtovəj oвsluzivaппojьliş

Sovettez VI-ət okruznəj sjezd vьlьn okrispolkom predşedaţeţlən jort Agisevlən doklad

Nojabr 14-ət lunə asьvşa zaşedaппo vьlьn okrispolkomlən predşedaţel jort Agisev keris doklad okrugьn uзaliş oţirəs kuţturno-вьtovəj oвsluzivaппojьliş Medpervo jort Agisev viş-

Kolxozzeţlən poвedaez

Jorttez Leninskəj partija veşkəţləm şərti, veţikəj vozd jort Stalin veşkəţləm şərti Sovetskəj Sojuzis naroddez çorьt klassovəj peşşəmьn poвednəja stroitənь klasseztəm, socialisticeskəj oвsestvo Sovetskəj stranais naroddezlən veţikəj soţuzьn вьd torjən вoştəm nacionalnos munə sija-zə socialisticeskəj stroiţeţstvo tuj kuza, kьz i Sovetskəj Soţuz вьdsən. Oзza ugnetonnəj nacionalnossez sovetskəj vlas dьrni, roç proletariat otsaləmən, aззisə aşinьs socialisticeskəj rodina, loktisə şçaşţivəj, radosnəj olanəз.

Komi-permjackəj narod uşpesnəja likviduţtis xozajstvennəja da kuţturnəja вərə kolççəmsə. VKP(в) oвkom da oвlispolkom veşkəţləm şərti, leninsko-stalinskəj nacionalnəj politika pravelnəja nuətəmən, okrug petis oвьn nuuis rajonnez serпagaezə.

Boşnь-kə çulaləm kadsə, sovettez V-ət okruznəj sjedsən—1934 godşən, dak eta kadə kuз nekər loisə kolxozzez organizacionnəja da xozajstvennəja krepьtzukəs. Komi derevna pərçis kolxoznəj derevnaə. Cvetitь zaziţocnəl, sçaşţivəj, radosnəj kolxoznəj olan. Stalinskəj kolxoznəj ustav—eta derevnaьn socializm stroiţəm ţьliş zakon—jona krepitis kolxoznəj proizvodstvo, sija veləţis kolxozникkezəs vilmoz uзavnь, munnь şo vьlэzьk i oşlan.

Seşşa jort Agisev vuзis fakttez da cьfraez dьnə, kadnalььcaləьь kuз mijan komi derevna pərçis socialisticeskəj derevnaə, kьeməs keməs poвedaez selskəj xozajstvoьn.

1934 godə kreşşanskəj xozajstvoez vəlisə, kollektivizirujtəməs 59 procent vьlə, 1936 godə kollektivizirujtəm 87 procent vьlə. Carskəj stroj dьrni вednakkezlən da srednakkezlən mu da viз vəli 2,4 deşetinaən xozajstvo vьlə. Mukəd muьs vəli kulakkezlən, grat Stroganovlən da mukəd əksploatatorrezlən. Əni вьd kolxoznik xozajstvo vьlə uşə mu da viз 8 gektarən. Okrug paşta kəzən plossaddez sodisə 150 tьşeça gektarəз. Osnovnəj kultura—sogdi kəzəmьs 6 tьşeça gektarşan sodis 24 tьşeçaəз. Okrug paşta selskəj xozajstvoьn jedinoliçnikkezlən udelnəj ves əni toko 2,6 procent-ni.

Socialisticeskəj selskəj xozajstvo uviз vajətəm texniceskəj baza. Organizujtəməs 6 MTS, kədnaləm 250 traktor sulalənь kolxoznəj muez 1937 godşa kəzəпckad kəzə loasə organizujtəməs eзərə 8 MTS. Okrugьn eməs-ni kombajnnez da mukəd slozнəj selsko-xozajstvennəj masinaez. Вьdəs etə şetis okruglə raвoçəj klass, socialisticeskə promьslennost.

Mijə pondəţcam siз-zə i puşkətnь plodajagoda delo: seditəma 1936—37 goddezə unazьk 39 tьşeça sazenecşa.

Socialisticeskəj poda vəditəm

Naroddezlən veţikəj vozd jort Stalin partija 17 sjezd vьlьn vistalis: „poda vəditan delo dolzon вosnь aslas kiə вьdsən partija, вьdəs mijan rabotnikkez, partijnəjjez i вezpartijnəjjez. Etə ukuzaпnosə mijan okrugьn kolxoznikkez, partijnəj i nepartijnəj вolsevikkez çeşən pьrtənь olamə. Okrugьn əni podaьs şumda-ni, mьmda eзə ez vəvlь nekər. Carskəj stroj dьrni вьd вednackəj da srednackəj xozajstvo vьlə uşiv podaьs 2,3 jurən, a əni mijan kolxozzezlən podaьs loə вьd kolxoznik xozajstvo vьlə 7 jurən. Unazьk 3 tьşeçəşa okrugə pьrtəm çistoporodnəj poda. Tavo sluçnəj kampanija çulətəm unazьksə çistoporodnəj proizvoditeţeţezən.

Vər promьsţennoşt

Vər promьslennost lois dorodder osnovnəj istoçniklən organizacionnəja da xozajstvennəja kolxozzez krepitəmьn. Vərzəptan programma 1,2 million festmetraşan sodis 2 million festmetraəз. Uзalənь 4 traktornəj baza, kədnalən 45 traktor „stalinec“, 1936-37 godə pondəşə uзavnь 70 traktor. Vərtront vьlьn uзaliş raвoçəjjezlən da şumaвəjjezlən zarplata fondьs sodis 1934 god şərt 63% vьlə. Mişeçşa zaraвo tokьs sodis 122 rubşan 198 rubəз.

Narodnəj oвrazovaппo

Komi uзaliş mort vəli carskəj stroj dьrni negramotnəj. Okrug paşta gramotnəjjez vəlisə toko 16-17 proc. vьlə. Toko Oktьabrskəj revoţucija вьrьn, leninsko-stalinskəj poliţika pravelnəja nuətəmən, okrugьn pondis вьdmьnь da çveţitnь nacionalnəj formaa, socialisticeskəj soderzaпnoa kuţtura. Pьrtəma oləmə vşeoвsəj naçalnəj veləţəm, skolaezьn veləţçənь çeladьs 25 tьşeça. Toko medвərja kьk godən stroitəma 6 nedьrьş

KUĻTURNO-BЬTOVƏJ OBSLUŻIVAŃŃO JЬLIŞ

JORT AGIŞEVLƏN DOKLAD

(Okoŋçaŋŋo)

SSSR-ьn osussestvlajtçə socializmlən princip: „bьd mortşaŋ sь sposobnoşt şərti, bьd mortlə—sь trud şərti",—kьş baitçə staĻinskəj Konstitucijaьn, kədə mijə obsuzdajtamə eta sjezd vьlьn.

Mijan okrugьn, kьş i bьdsən Sovetskəj Sojuz paşta, bьdmənь viĻ otir—staxanoveccez, kədna ponda uз loə çeş deloən, slava deloən, dobleşt da gerojstvo deloən. StaĻinskəj pitomeccez—staxanoveccez okrug paşta eməş unazьk tьşeçaşa. Nь kolasьn ordenonoskaez Je. M. Petuxova, Je.A. Mozajeva, vər staxanovec A.N. Anfalov, kombajner Bragin, traktorissez Totmjaniń, Kudьmov i una mukəd.

Sjezd tribuna vьvşaŋ unaŋi baitisə delegattez, i bьd delegat povtorjajtis veĻikəj vozdliş jort StaĻinliş kьvvez: „Ovnь lois, jorttez, burzьk. Ovnь lois gazazьk". A kər gazaa ovşə, uзьs munə burzьka. Uз mijan okrugьn pondis munnь burzьka, iebis proizvoditeĻnoş. 1934 godə vərkeraləmьn lunşa proizvoditeĻnoş bьd vərzaptiş vьlə vəli 1,2 fəstmetra, a 1936 godə 5,4 festmetra. Ətik lemexa plugən gərəmьs loə ena-zə goddezə—28 sotka i 53 sotka, vundan masьnaən vundəmьs 1,8 gektar i 3,1 gektar, kiən vundəm 9 sotka i 17 sotka.

Bьdəs poredaez kerəməş çorьt klassovəj peşşəmьn, leninsko-staĻinskəj nacionaĻnəj politika poşledovateĻnəja nuətəmən, veĻikoderzavnəj soviŋissezkət da mestnəj nacionaĻissezkət possadatəg peşşəmьn, leninskəj partija da veĻikəj vozd jort StaĻin veşkətləm şərti.

Vьləzьk mort jьliş zabota

„StaĻinskəj zabotaən sovetskəj stranaьn mort lebtəma medcennəj kapital znaçeŋŋoəз, kəda kapitaĻьs em ənna obsestvoьn. Toko mijan kьv „mort" goralə zabьliş gordəja da veĻiçestvennəja" („Pravda" gazetaiş). Mijan stranaьn bьdəs podçiŋitəma mortlə. Mort ponda peşşə LeninlənStaĻiniən partija, mort ponda-zə olə i peşşə veĻikəj vozd jort StaĻin. Mort ponda zabota jьliş-zə baitçə i staĻinskəj Konstitucijaьn.

Zabotitçьnь mort jьliş,—eta medoşşa zadaça bьd sovetskəj organlən, bьd deputatlən, bьd organizacijalən. Mijan mukəd pьrşaas visətanь esə mort vьlə bjurokratiçeskəja, ne çutkəja.

Jort Agisev mьççalə primerrez vьlьn, kьş oz kov otnoşitçьnь mort dьnə.

Əddən dьrən mijan mukəp kadə kujlənь şeĻsovettezьn vozdliş jort StaĻinliş kьvvez: „Ovnь lois, jorttez, burzьk. Ovnь lois gazazьk". A kər gazaa ovşə, uзьs munə burzьka. Uз mijan okrugьn pondis munnь burzьka, iebis proizvoditeĻnoş. 1934 godə vərkeraləmьn lunşa proizvoditeĻnoş bьd vərzaptiş vьlə vəli 1,2 fəstmetra, a 1936 godə 5,4 festmetra. Ətik lemexa plugən gərəmьs loə ena-zə goddezə—28 sotka i 53 sotka, vundan masьnaən vundəmьs 1,8 gektar i 3,1 gektar, kiən vundəm 9 sotka i 17 sotka.

Bьdəs poredaez kerəməş çorьt klassovəj peşşəmьn, leninsko-staĻinskəj nacionaĻnəj politika poşledovateĻnəja nuətəmən, veĻikoderzavnəj soviŋissezkət da mestnəj nacionaĻissezkət possadatəg peşşəmьn, leninskəj partija da veĻikəj vozd jort StaĻin veşkətləm şərti.

Burzьka organizujtnь kuĻturno-bьtovəj obsluzivaŋŋo

KuĻturnəj stroiteĻstvoьn, bьtovəj obsluzivaŋŋoьn eməş gьriş poredaez, no kerəma esə ьlə ne bьdəs. KuĻturno-bьtovəj obsluzivaŋŋoьs şo esə ьlə koĻççə okrugьn xozajstvo bьdməm şəriş da uзaliş otir politiceskəj aktivnoş şəriş.

KuĻturno-bьtovəj meroprijatiaez mijə ənəз finansirujtamə uməla. Narodnəj obrazovaŋŋo vьlə kolə şetnь esə 310 tьşeça rub, çeĻad saddez vьlə 37 tьşeça rub, veĻətişşezlə materiaĻnəj otsət vьlə 21 tьşeça, jaşliez vьlə 70 tьşeça, zdravoохraŋeŋŋo vьlə 284 tьşeça rub. Etə deŋga mijə objazanəş ŋoĻət kvartaĻьn şetnь bьdsən.

Okrug paşta uзaliş otirlən vьlьna bьdmis materiaĻnəj da kuĻturnəj uroveŋ. Nija trebujtənь, medьь burzьka vəli organizujtəm kuĻturno-bьtovəj obsluzivaŋŋo, medьь vəli mort jьliş zabota suvtətəm siз, kьş zabotitçə mort jьliş mijan veĻikəj vozd jort StaĻin, kьş etə trebujtə staĻinskəj Konstitucija.

1937—38 goddez kezə plan şərti mijan puktəm kernь kuĻturno-bьtovəj front vьlьn ьzьt uз.

Narodnəj obrazovaŋŋo. Uзaliş otir trudovəj uçastijeən samoobloзeŋŋo sredstvaez vьlə stroitnь 10 neььdsa sərət skola da 14 naçaĻnəj skola. Neььdsa sərət skolaezьn veĻətçişşez ponda stroitnь kьk obsezьtija; remontirujtnь da bьdsən stroitьsnь 33 skola. Kolxoznəj sredstvaez vьlə stroitnь 100 standartnəj çeĻad sad 5000 mort vьlə da 20 kolxoznəj klub.

1937—38 goddezə okrispolkomlə bjudzet şərti aşşignujtnь stroiteĻstvo vьlə: roç neььdsa sərət skola Kudьmkarьn 840 mort vьlə; sərət skolaez Juşvaьn da Gajnaьn, 14 çeĻad sad, 3 rajonnəj bibliotekа Koçovaьn, Jurlaьn da Juşvaьn, kuĻtura kerkuez 6 i bьd kerkuьn medьь vəli zvukovəj kino-ustanovka; Kudьmkarьn pioneriskəj klub, çeĻad ponda soççişan kerku, Pedtexnikum ponda veĻətçan kerku.

Sərət skolaez sodtьnь 3-şaŋ 8-əз, neььdsa sərət skolaez 27-şaŋ 34-əз, çeĻad saddez, kədna bjudzet vьlьn, sodtьnь 26-şaŋ 40-əз, kolxoznəj çeĻad saddez sodtьnь 111-şaŋ 211-əз, çeĻad plosçadkaez 336-şaŋ 636-əз, kolxoznəj bibliotekaez 38-şaŋ 123-əз, kədnaьn bь vəli kniznəj fond 12300 kniga, izbaçitaĻŋaez 106-şaŋ 196-əз, kniznəj fondən—8500 kniga, okruznəj bibliotekaliş kniznəj fondsə vajətnь 35 tьşeça kniga.

RajispolkommezlЭ da narodnəj obrazovaŋŋo organnezlə əni-zə vajətnь porjadokə likpunkttez da gьriş-şez ponda skolaez, şetnь nьlə bьdəs oborudovaŋŋo da uçebnəj posobijaez siз, medьь likvidirujtnь negramotnoş da malogramotnoş bьdsən nija srokkezə, kədnə suvtətisə VKP(b) CK da pravitelstvo.

Zdravoxraŋeŋŋo. Okrispolkomlə obespeçitnь 1937—38 goddezə Kuprəsьn bolnica ləşətəm da oşnь bolnica Jukşeevaьn, stroitnь medicinskəj punkttez Velvinskəj, Vizajskəj da Tukaçovskəj vərtraktornəj bazaezьn, Çurak da Mьs şeloezьn. Aşşignujtnь bjudzet şərti 1937—38 goddezə 30 çeĻad jaşli, 15 rodilnəj kerku, Kudьmkarьn çeĻad leçebnica stroiteĻstvo vьlə.

Kolxoznəj sredstvaez vьlə stroitnь 50 standartnəj çeĻad jaşli, oborudujtnь 50 kolxoznəj parikmaxerskəj, stroitnь kolxozzezьn 10 obsestvennəj baŋa da oborudujtnь 20 rodilnəj kerku. Ətlaьn etakət bьd kolxozьn ləşətnь medbur kerkuez çeĻad jaşliez ponda da mədik socialno-kuĻturnəj meroprijatijaez ponda.

Sovetskəj torgovlə. Okrpotrebsojuzlə stroitnь 1937—38 goddezə 2 rajonnəj magazin, 10 şeĻskəj magazin, 10 lavka da pekarŋaez. KapitaĻnəja remontirujtnь 3 rajonnəj magazin, 10 şeĻskəj magazin, 30 lavka, 10 pekarŋa, 5 stolovəj, 5 restoran rajcentrrezьn da 3 şeĻskəj restoran.

Sverdpromorglə stroitnь 1937 godə uŋivermag da skladdez. Pissetorglə stroitnь magazin skladdezən da leďŋikən, organizujtnь fruktovəj vaez kerəm.

Traktornəj bazaezə stroitnь natodel magazinnez.

Radio—da kino-obsluzivaŋie. Okrispolkomlə da şvjaz okruznəj otdelilə aşşignujtnь 1937—38 goddezə deŋga: radio-toçkaez 5000-əз vajətəm vьlə, əfirnəj ustanovkaez sodtьnь 500-əз, stroitnь 10 viĻ radiouzel da burzьka ləşətnь ənna 6 translacionnəj radio-uzellez rajonnezьn.

Suvtətnь bьd rajonьn zvukovəj kino, sodtьnь zvukovəj kino-peredvizkaez 15-əз, neməj kino-peredvizkaez 40-əз.

Blagoustrojstvo da tuj stroitəm. Oborudujtnь da oşnь 25 zeĻonəj saddez çeĻad ponda, 5 rajonnəj centrrezьn da 20 gьriş şeloezьn. Blagoustroitnь kommunaĻnəj kvartiraez medpervo veĻətişşez ponda, agronommez da zooteхnikkez ponda, medrabotnikkez da mədik specialissez ponda, kьş Kudьmkarьn, siз i rajonnəj centrrezьn da derevŋaezьn.

ResьteĻnəja kutçьnь peşьnь bur tujjez ponda. Organizujtnь avtobusnəj dvizeŋŋo, kəda ponda suvtətnь ne jeeazьk 2 avtobusşa, kədna pondasə vetlьnь Kudьmkar — Mendeleevo, Kudьmkar — Koçovo, Kudьmkar—Juşva tujjez kuza.

Okrug paşta sovettez dolzonəş suvtətnь as oşanьs medglavnəj zadaçaən uзaliş otirəs kuĻturno-bьtovəj obsluzivajtəm, ena medmatiş kьk godə lebtьnь kuĻtura da bьd voprossezsə politiceskəj zadaçaez uroveŋəз. Partija veşkətləm şərti, veĻikəj vozd StaĻin jort veşkətləm şərti leninsko-staĻinskəj nacionaĻnəj politika pravelnəja nuətəmən tьrtamə çeşən bьdəs nijə zadaçaezsə, kədna sulalənь okrugiş sovettez oşьn. Vьləzьk lebtamə revolucionnəj bďiteĻnoş, mobilizujtam uзaliş otirəs viĻ poredaez vьlə, staĻinskəja pondam zabotitçьnь mort jьliş — medcennəj kapital jьliş, kьş etə trebujtə veĻikəj istoriçeskəj dokument — staĻinskəj Konstitucija, kьş etə trebujtə mijan dona vozd, mudrəj veĻətiş jort StaĻin.

Burzьka organizujtnь kuĻturno-bьtovəj obsluzivaŋŋo

KuĻturnəj stroiteĻstvoьn, bьtovəj obsluzivaŋŋoьn eməş gьriş poredaez, no kerəma esə ьlə ne bьdəs. KuĻturno-bьtovəj obsluzivaŋŋoьs şo esə ьlə koĻççə okrugьn xozajstvo bьdməm şəriş da uзaliş otir politiceskəj aktivnoş şəriş.

KuĻturno-bьtovəj meroprijatiaez mijə ənəз finansirujtamə uməla. Narodnəj obrazovaŋŋo vьlə kolə şetnь esə 310 tьşeça rub, çeĻad saddez vьlə 37 tьşeça rub, veĻətişşezlə materiaĻnəj otsət vьlə 21 tьşeça, jaşliez vьlə 70 tьşeça, zdravoохraŋeŋŋo vьlə 284 tьşeça rub. Etə deŋga mijə objazanəş ŋoĻət kvartaĻьn şetnь bьdsən.

Okrug paşta uзaliş otirlən vьlьna bьdmis materiaĻnəj da kuĻturnəj uroveŋ. Nija trebujtənь, medьь burzьka vəli organizujtəm kuĻturno-bьtovəj obsluzivaŋŋo, medьь vəli mort jьliş zabota suvtətəm siз, kьş zabotitçə mort jьliş mijan veĻikəj vozd jort StaĻin, kьş etə trebujtə staĻinskəj Konstitucija.

1937—38 goddez kezə plan şərti mijan puktəm kernь kuĻturno-bьtovəj front vьlьn ьzьt uз.

Narodnəj obrazovaŋŋo. Uзaliş otir trudovəj uçastijeən samoobloзeŋŋo sredstvaez vьlə stroitnь 10 neььdsa sərət skola da 14 naçaĻnəj skola. Neььdsa sərət skolaezьn veĻətçişşez ponda stroitnь kьk obsezьtija; remontirujtnь da bьdsən stroitьsnь 33 skola. Kolxoznəj sredstvaez vьlə stroitnь 100 standartnəj çeĻad sad 5000 mort vьlə da 20 kolxoznəj klub.

1937—38 goddezə okrispolkomlə bjudzet şərti aşşignujtnь stroiteĻstvo vьlə: roç neььdsa sərət skola Kudьmkarьn 840 mort vьlə; sərət skolaez Juşvaьn da Gajnaьn, 14 çeĻad sad, 3 rajonnəj bibliotekа Koçovaьn, Jurlaьn da Juşvaьn, kuĻtura kerkuez 6 i bьd kerkuьn medьь vəli zvukovəj kino-ustanovka; Kudьmkarьn pioneriskəj klub, çeĻad ponda soççişan kerku, Pedtexnikum ponda veĻətçan kerku.

Sərət skolaez sodtьnь 3-şaŋ 8-əз, neььdsa sərət skolaez 27-şaŋ 34-əз, çeĻad saddez, kədna bjudzet vьlьn, sodtьnь 26-şaŋ 40-əз, kolxoznəj çeĻad saddez sodtьnь 111-şaŋ 211-əз, çeĻad plosçadkaez 336-şaŋ 636-əз, kolxoznəj bibliotekaez 38-şaŋ 123-əз, kədnaьn bь vəli kniznəj fond 12300 kniga, izbaçitaĻŋaez 106-şaŋ 196-əз, kniznəj fondən—8500 kniga, okruznəj bibliotekaliş kniznəj fondsə vajətnь 35 tьşeça kniga.

Rajispolkommezlə da narodnəj obrazovaŋŋo organnezlə əni-zə vajətnь porjadokə likpunkttez da gьriş-şez ponda skolaez, şetnь nьlə bьdəs oborudovaŋŋo da uçebnəj posobijaez siз, medьь likvidirujtnь negramotnoş da malogramotnoş bьdsən nija srokkezə, kədnə suvtətisə VKP(b) CK da pravitelstvo.

Zdravoxraŋeŋŋo. Okrispolkomlə obespeçitnь 1937—38 goddezə Kuprəsьn bolnica ləşətəm da oşnь bolnica Jukşeevaьn, stroitnь medicinskəj punkttez Velvinskəj, Vizajskəj da Tukaçovskəj vərtraktornəj bazaezьn, Çurak da Mьs şeloezьn. Aşşignujtnь bjudzet şərti 1937—38 goddezə 30 çeĻad jaşli, 15 rodilnəj kerku, Kudьmkarьn çeĻad leçebnica stroiteĻstvo vьlə.

Kolxoznəj sredstvaez vьlə stroitnь 50 standartnəj çeĻad jaşli, oborudujtnь 50 kolxoznəj parikmaxerskəj, stroitnь kolxozzezьn 10 obsestvennəj baŋa da oborudujtnь 20 rodilnəj kerku. Ətlaьn etakət bьd kolxozьn ləşətnь medbur kerkuez çeĻad jaşliez ponda da mədik socialno-kuĻturnəj meroprijatiaez ponda.

Sovetskəj torgovlə. Okrpotrebsojuzlə stroitnь 1937—38 goddezə 2 rajonnəj magazin, 10 şeĻskəj magazin, 10 lavka da pekarŋaez. KapitaĻnəja remontirujtnь 3 rajonnəj magazin, 10 şeĻskəj magazin, 30 lavka, 10 pekarŋa, 5 stolovəj, 5 restoran rajcentrrezьn da 3 şeĻskəj restoran.

Sverdpromorglə stroitnь 1937 godə uŋivermag da skladdez. Pissetorglə stroitnь magazin skladdezən da leďŋikən, organizujtnь fruktovəj vaez kerəm.

Traktornəj bazaezə stroitnь natodel magazinnez.

Radio—da kino-obsluzivaŋie. Okrispolkomlə da şvjaz okruznəj otdelilə aşşignujtnь 1937—38 goddezə deŋga: radio-toçkaez 5000-əз vajətəm vьlə, əfirnəj ustanovkaez sodtьnь 500-əз, stroitnь 10 viĻ radiouzel da burzьka ləşətnь ənna 6 translacionnəj radio-uzellez rajonnezьn.

Suvtətnь bьd rajonьn zvukovəj kino, sodtьnь zvukovəj kino-peredvizkaez 15-əз, neməj kino-peredvizkaez 40-əз.

Blagoustrojstvo da tuj stroitəm. Oborudujtnь da oşnь 25 zeĻonəj saddez çeĻad ponda, 5 rajonnəj centrrezьn da 20 gьriş şeloezьn. Blagoustroitnь kommunaĻnəj kvartiraez medpervo veĻətişşez ponda, agronommez da zooteхnikkez ponda, medrabotnikkez da mədik specialissez ponda, kьş Kudьmkarьn, siз i rajonnəj centrrezьn da derevŋaezьn.

ResьteĻnəja kutçьnь peşьnь bur tujjez ponda. Organizujtnь avtobusnəj dvizeŋŋo, kəda ponda suvtətnь ne jeeazьk 2 avtobusşa, kədna pondasə vetlьnь Kudьmkar — Mendeleevo, Kudьmkar — Koçovo, Kudьmkar—Juşva tujjez kuza.

Okrug paşta sovettez dolzonəş suvtətnь as oşanьs medglavnəj zadaçaən uзaliş otirəs kuĻturno-bьtovəj obsluzivajtəm, ena medmatiş kьk godə lebtьnь kuĻtura da bьd voprossezsə politiceskəj zadaçaez uroveŋəз. Partija veşkətləm şərti, veĻikəj vozd StaĻin jort veşkətləm şərti leninsko-staĻinskəj nacionaĻnəj politika pravelnəja nuətəmən tьrtamə çeşən bьdəs nijə zadaçaezsə, kədna sulalənь okrugiş sovettez oşьn. Vьləzьk lebtamə revolucionnəj bďiteĻnoş, mobilizujtam uзaliş otirəs viĻ poredaez vьlə, staĻinskəja pondam zabotitçьnь mort jьliş — medcennəj kapital jьliş, kьş etə trebujtə veĻikəj istoriçeskəj dokument — staĻinskəj Konstitucija, kьş etə trebujtə mijan dona vozd, mudrəj veĻətiş jort StaĻin.

Tormozitənь kuĻtura uз nuətəm

Porosovskəj komsomoleccez da molodoz Koşinskəj rajoniş kad çulətənь-bь kuĻturnəja da veĻətçənə, no nьlə veĻətçьnь da kuĻturnəja kad çulətnь şeĻsovetiş çinovnikkez oz şetə.

Pondasə komsomoleccez nuətnь poĻituçova iĻi kerasə samodejateĻnəi veçer, nьliş mьrďənь keroşin, to pədnalənь izba-çitaĻŋa zamok vьlə.

Eta jьliş komsomoleccez bьdəs gizisə stennəj gazet vьlə i medbura gizisə konkretnəj vinovnikəs, kəda molodozlə oz şet kuĻturnəja soççişnь da poĻituçova nuətnь—storozikaəs **Zizileva Matrena Illarionnovnaəs.**

Kər ZiziĻeva lьďďətis as jьliş stengazetaiş, setən-zə gazet bьdsən koşalis.

Porosovskəj komsomoleccez eta bezobrazija jьliş, kьz nьlə oz şetə velətçьnь i kьş storozika koşaləma stengazeta, VLKSM rajkomə, no nija ənəз nekьeəm meraez ez primitə. ZiziĻeva şpina sajьn sulalənь esə seteəm morttez, kьş şeĻsovetiş şekretar Sçerbakov da sçetovod Zikin, kədna ətlaьn ZiziĻevakət tormozitənь şeĻsovetьn kuĻtura nuətəmьn.

Kinnez ena kuim mort, kolə proveritnь.

VLKSM rajkomlə kolə organizujtnь kuĻturnəj soççişəm, organizujtnь poĻituçova.

Komsomoleс.

Redakcijaşaŋ: Kьz junkor gizə, sto stengazeta koşaləm jьliş materijallez şetəmaş Koşinskəj rajoniş şledstvennəj organnezə, no nija ənəз nekьeəm meraez oz primitə.

Okrprokuratura vištav Koşinskəj rajoniş prokurorlə, medьь nija primitisə meraez.

Redakcija

FizkuĻturnik em, a fikuĻtura abu

FizkuĻturnəj uз nuətnь Koşinskəj rajonьn eməş bьdəs vozmoznoşşez, no fizkuĻtura kьş Kosa posadьn, siз-zə i kolxozzezьn abu. Mьjşaŋ siз? A sijən, mьla rajsovet fizkuĻturaiş instruktor Jakovkin M. D. etən uзnas oz interesujtçь, a tədə toko poluçajtnь zarplata.

Loktə təv, pondasə kovnь lьzaez, koŋokkez da mədi təvşa inventar. Kolə siз-zə ləşətçьnь stroitnь katok, katuskaez, a rajsovet eta jьliş oz i dumajt.

Profsojuznəj organizacija da VLKSM rajkom tьdalə siз-zə oz interesujtçə,' kьz molodoz, pioneriskəj kerku, Pedtexnikum ponda velətçan kerku.

Sərət skolaez sodtьnь 3-şaŋ 8-əз, neььdsa sərət skolaez 27-şaŋ 34-əз, çeĻad saddez, kədna bjudzet vьlьn, sodtьnь 26-şaŋ 40-əз, kolxoznəj çeĻad saddez sodtьnь 111-şaŋ 211-əз, çeĻad plosçadkaez 336-şaŋ 636-əз, kolxoznəj bibliotekaez 38-şaŋ 123-əз, kədnaьn bь vəli kniznəj fond 12300 kniga, izbaçitaĻŋaez 106-şaŋ 196-əз, kniznəj fondən—8500 kniga, okruznəj bibliotekaliş kniznəj fondsə vajətnь 35 tьşeça kniga.

Rajispolkommezlə da narodnəj obrazovaŋŋo organnezlə əni-zə vajətnь porjadokə likpunkttez da gьriş-şez ponda skolaez, şetnь nьlə bьdəs oborudovaŋŋo da uçebnəj posobijaez siз, medьь likvidirujtnь negramotnoş da malogramotnoş bьdsən nija srokkezə, kədnə suvtətisə VKP(b) CK da pravitelstvo.

Zdravoxraŋeŋŋo. Okrispolkomlə obespeçitnь 1937—38 goddezə Kuprəsьn bolnica ləşətəm da oşnь bolnica Jukşeevaьn, stroitnь medicinskəj punkttez Velvinskəj, Vizajskəj da Tukaçovskəj vərtraktornəj bazaezьn, Çurak da Mьs şeloezьn. Aşşignujtnь bjudzet şərti 1937—38 goddezə 30 çeĻad jaşli, 15 rodilnəj kerku, Kudьmkarьn çeĻad leçebnica stroiteĻstvo vьlə.

Kolxoznəj sredstvaez vьlə stroitnь 50 standartnəj çeĻad jaşli, oborudujtnь 50 kolxoznəj parikmaxerskəj, stroitnь kolxozzezьn 10 obsestvennəj baŋa da oborudujtnь 20 rodilnəj kerku. Ətlaьn etakət bьd kolxozьn ləşətnь medbur kerkuez çeĻad jaşliez ponda da mədik socialno-kuĻturnəj meroprijatiaez ponda.

Sovetskəj torgovlə. Okrpotrebsojuzlə stroitnь 1937—38 goddezə 2 rajonnəj magazin, 10 şeĻskəj magazin, 10 lavka da pekarŋaez. KapitaĻnəja remontirujtnь 3 rajonnəj magazin, 10 şeĻskəj magazin, 30 lavka, 10 pekarŋa, 5 stolovəj, 5 restoran rajcentrrezьn da 3 şeĻskəj restoran.

Sverdpromorglə stroitnь 1937 godə uŋivermag da skladdez. Pissetorglə stroitnь magazin skladdezən da leďŋikən, organizujtnь fruktovəj vaez kerəm.

Traktornəj bazaezə stroitnь natodel magazinnez.

Radio—da kino-obsluzivaŋie. Okrispolkomlə da şvjaz okruznəj otdelilə aşşignujtnь 1937—38 goddezə deŋga: radio-toçkaez 5000-əз vajətəm vьlə, əfirnəj ustanovkaez sodtьnь 500-əз, stroitnь 10 viĻ radiouzel da burzьka ləşətnь ənna 6 translacionnəj radio-uzellez rajonnezьn.

Suvtətnь bьd rajonьn zvukovəj kino, sodtьnь zvukovəj kino-peredvizkaez 15-əз, neməj kino-peredvizkaez 40-əз.

Blagoustrojstvo da tuj stroitəm. Oborudujtnь da oşnь 25 zeĻonəj saddez çeĻad ponda, 5 rajonnəj centrrezьn da 20 gьriş şeloezьn. Blagoustroitnь kommunaĻnəj kvartiraez medpervo veĻətişşez ponda, agronommez da zooteхnikkez ponda, medrabotnikkez da mədik specialissez ponda, kьş Kudьmkarьn, siз i rajonnəj centrrezьn da derevŋaezьn.

ResьteĻnəja kutçьnь peşьnь bur tujjez ponda. Organizujtnь avtobusnəj dvizeŋŋo, kəda ponda suvtətnь ne jeeazьk 2 avtobusşa, kədna pondasə vetlьnь Kudьmkar — Mendeleevo, Kudьmkar — Koçovo, Kudьmkar—Juşva tujjez kuza.

Okrug paşta sovettez dolzonəş suvtətnь as oşanьs medglavnəj zadaçaən uзaliş otirəs kuĻturno-bьtovəj obsluzivajtəm, ena medmatiş kьk godə lebtьnь kuĻtura da bьd voprossezsə politiceskəj zadaçaez uroveŋəз. Partija veşkətləm şərti, veĻikəj vozd StaĻin jort veşkətləm şərti leninsko-staĻinskəj nacionaĻnəj politika pravelnəja nuətəmən tьrtamə çeşən bьdəs nijə zadaçaezsə, kədna sulalənь okrugiş sovettez oşьn. Vьləzьk lebtamə revolucionnəj bďiteĻnoş, mobilizujtam uзaliş otirəs viĻ poredaez vьlə, staĻinskəja pondam zabotitçьnь mort jьliş — medcennəj kapital jьliş, kьş etə trebujtə veĻikəj istoriçeskəj dokument — staĻinskəj Konstitucija, kьş etə trebujtə mijan dona vozd, mudrəj veĻətiş jort StaĻin.

Otvetstvennəj redaktor N. Kotov.

НКМП—РСФСР, Кудымкарская тип. „Свердполиграфтреста", п. Куд. Заказ № 1307—1936 г. Тираж 744 экз. Уполн. Свердобллита № 559